

Vedlegg 1

KRAVSPESIFIKASJON

Evaluering av Forprosjektordningen for scenekunst

Sak 16/4061

Evaluering av Forprosjektordningen for scenekunst

Bakgrunn og historikk

Etter anbefaling fra Faglig utvalg for scenekunst vedtok Norsk kulturråd i juni 2013 å slå sammen de to ordningene for koreografiutvikling og scenetekstutvikling til én felles forprosjektordning som skulle gjelde for all scenekunst. Anbefalingen var begrunnet med utviklingen av nye praksiser i scenekunsten. I behandlingen av søknader så både fagutvalget og fagadministrasjonen et behov for en mer fleksibel forprosjektordning som favnet bredere enn koreografi og tekstutvikling.

Begge forprosjektordningene hadde eksistert i et par tiår. Støtten til koreografiutvikling ble innført på begynnelsen av 1990-tallet og var organisert i to ordninger: én for kunstnere og én for institusjoner som ville engasjere koreografer på korttidskontrakter. Støtteordningen for scenetekstutvikling het opprinnelig støtteordningen for ny norsk dramatik og ble innført på midten av 1990-tallet. Den var organisert på samme måte som ordningene for koreografiutvikling. For å holde tritt med den kunstneriske og metodiske utviklingen i scenekunsten ble imidlertid ordningen for ny norsk dramatik i 2002 utvidet til Støtteordning for ny norsk dramatik og annen scenetekst, senere til Ordningen for scenetekstutvikling. Som begrep ble scenetekstbegrepet vurdert å favne et bredere tilfang av teksttyper og arbeidsmetoder enn dramatikkbegrepet. Ordningen for korttidsengasjement av forfattere ble avsluttet i 2008, mens den tilsvarende ordningen for koreografer ble lagt ned fra og med budsjettåret 2014. I begge tilfellene skyldtes avslutningen lave søkertall.

Hensikten med å gjøre ordningene for koreografiutvikling og scenetekstutvikling om til én, bredere forprosjektordning var å imøtekomme den kunstneriske og metodiske utviklingen i scenekunsten. Ambisjonen var å gjøre forprosjektordningen relevant for flere kunstnere og arbeidsformer, men uten å utelukke kunstnere som tidligere hadde identifisert seg med scenetekstutvikling og koreografiutvikling. Behovet for kunstnerisk oppdaterte støtteordninger ble også påpekt i proposisjonen til statsbudsjettet for 2013-2014:

Ordningene for det frie scenekunstheltet må reflektere utviklingen feltet står overfor. Bl.a. er skillelinjene mellom kunststartene dans og teater ikke lenger like klare. Det er derfor nødvendig å slå sammen enkelte ordninger slik at de blir mer helhetlige og fleksible. Det vil også kunne åpne for nye former for kunstneriske utforskning knyttet til utviklingsprosjekter innen scenekunst. (Prop 1 S 2013-2014: 54).

Etter første utlysningrunde i november 2014 ble utlysningsteksten for Forprosjektordningen presisert og justert. Fagutvalget og fagadministrasjonen så et behov for å definere klarere hva som mentes med forprosjekt, hvem som kunne søke, samt å forenkle søkeprosessen. Det var særlig behov for å tydeliggjøre forskjellen mellom forprosjekt og produksjon, og dermed grenseoppgangen mellom Ordningen for forprosjekt, Ordningen for fri scenekunst – dans og Ordningen for fri scenekunst – teater.

Forenkling av porteføljen av ordninger på scenekunstmrådet i Kulturfondet var en annen motivasjon for endringen. I forbindelse med sammenslåingen ble ansvaret for ordningen plassert hos Faglig utvalg for scenekunst. Foruten forprosjektordningen behandler dette fagutvalget søknader til ordningene for andre scenekunsttiltak, gjestespill/formidling og arrangørstøtte.

Om Forprosjektordningen for scenekunst

Støtteordningen for forprosjekt ble iverksatt i 2014. Avsetningen dette året var på fem millioner kroner. Ordningen har som formål å:

- stimulere til utvikling og utforskning av nye metoder, konsepter og idéer som kan lede til nye scenekunstprosjekter. Forprosjektet skal forstås som en kunstnerisk prosess som skjer forut for, eller uavhengig av, en eventuell produksjon.

Den gjelder alle former for scenekunst, uansett uttrykksform. I krav til søknaden understrekes at prosjektbeskrivelsen skal:

- inneholde en utdyping av den kunstneriske idéen. Det skal redegjøres for forprosjektets målsetting og metodiske tilnærming til komposisjon og dramaturgi. Dersom forprosjektet sees i sammenheng med en produksjon, er det forprosjektet som skal utdypes i prosjektbeskrivelsen. Hovedprosjektet, produksjonen, kan, hvis nødvendig, skisseres kort.

På Kulturrådets hjemmeside presiseres det også hvem som kan søke støtte fra ordningen. Målgruppen er definert som:

- dramatikere/forfattere som skal videreutvikle en idé eller et konsept til et dramatisk verk eller annen scenetekst
- koreografer som skal utvikle et bevegelsesmateriale ut fra en idé eller et konsept
- scenekunstnere som ønsker å utvikle et forprosjekt alene eller i samarbeid med andre aktører.

Avsetningen er i 2016 på fem og en halv millioner kroner.

Fra og med 2016 er antallet søknadsfrister per år redusert fra fire til to og er nå 1. juni og 1. desember.

Se også utlysning og søknadsveiledning: <http://www.kulturradet.no/stotteordning/-/vis/forprosjekt-scenekunst>

Søknader i perioden

Forprosjektordningen har vært lyst ut åtte ganger over to år og vil i 2016 lyses ut to ganger. Tabellen under viser antall behandlede søknader, samlet søknadssum, samt antall tildelinger og bevilgede midler for 2014 og 2015.

År	Antall søknader	Samlet søknadssum	Antall tildelinger	Bevilgede midler
2014	296	25 772 361	77	5 862 400*
2015	472**	35 039 135	89	5 731 000***

*Avsetningen var 5 000 000 kroner i 2014. 862 400 kroner (ubrukke midler fra andre avsetninger) ble overført til Forprosjektordningen i det siste møte i 2014.

**I løpet av 2015 kom det inn 472 søknader på ordningen hvorav 404 ble behandlet. 68 søknader ble avvist fordi de var ufullstendige eller ble trukket av søker.

*** Avsetningen var 5 000 000 kroner i 2015. 771 000 kroner (ubrukke midler fra andre avsetninger) ble overført til Forprosjektordningen i det siste møte i 2015.

Evalueringens hensikt og mål

Hensikten med evalueringen er å fremskaffe kunnskap om erfaringer med forprosjektordningen, og å vurdere om ordningen bidrar til kunstnerisk utvikling av scenekunstmrådet gjennom støtte til utvikling og utforskning av nye metoder, konsepter og idéer.

Evalueringens første mål er å undersøke hvordan ordningen har fungert i forhold til søkerens behov, søkerens erfaring er med ordningen, samt å vurdere om ordningen er innrettet på en hensiktsmessig måte.

Aktuelle spørsmål kan være:

- Hvem er søkerne og hva kjennetegner deres kunstneriske praksiser?
- Hva kjennetegner prosjektene som støttes gjennom ordningen?
- Er begrepet «forprosjekt» egnet som betegnelse på de kunstneriske praksiser som søkes realisert gjennom ordningen?
- Har overgangen til én felles forprosjektordning ført til endringer i søknadstilfanget?
- Er ordningen like relevant for kunstnere i etableringsfasen som for etablerte kunstnere?
- Står ordningen i et hensiktsmessig forhold til andre støtteordninger for scenekunst i Norsk kulturråd

Evalueringens andre mål er å innhente kunnskap om ordningens virkning på utviklingen av scenekunstheltet.

Aktuelle spørsmål kan være:

- Har ordningen fungert som en produktiv rammebetingelse for nyskaping og utvikling innen ulike sjangre og uttrykksformer?

- På hvilke måter stimulerer ordningen til kunstnerisk utforskning av nye metoder, konsepter, ideer og materiale?
- Er det forvaltningsmessige skillet mellom forprosjekt og produksjon hensiktsmessig i forhold til søkerens kunstneriske praksiser?

Gjennomføring og metode

Evalueringen skal være empirisk forankret, og tilbudsbeskrivelsen skal gjøre nærmere rede for metode, gjennomføring og organisering. Aktuelle fremgangsmåter kan være intervjuer, dokumentstudier, estetiske studier av utvalgte prosjekter, prosesser, resultater eller kunstnerskap og surveyundersøkelser. Med hensyn til intervjuer vil det være viktig å dekke et bredt spekter av kunstneriske posisjoner og erfaringsbakgrunner. Kunstnere og andre relevante fagpersoner og aktører, representanter for fagforbund, samt fagutvalgsmedlemmer og ansatte i Kulturrådet vil være relevante informanter. Innsamling av data må godkjennes av Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste og følge deres krav.

Med hensyn til dokumentstudier vil relevante kilder være søknader, rapporter, Kulturrådets strategier og områdeplaner for scenekunst, scenekunsthøgskolelitteratur og kulturpolitiske dokumenter.

I tillegg til evalueringsfaglig kompetanse bør oppdragsmiljøet/oppdragstaker ha kunstfaglig kompetanse og kunnskap om scenekunst i Norge. Oppdraget kan gjerne løses i et samarbeid mellom flere fagpersoner.

Økonomisk ramme

Evalueringen har en økonomisk ramme på kr 320 000 eks. mva.

Publisering

Evalueringen vil bli publisert i Kulturrådets rapportserie. For mer informasjon om Kulturrådets evalueringer vises det til Kulturrådets nettsider: <http://www.kulturradet.no/fou/publikasjoner>

Formidling

Oppdragstaker skal innenfor den økonomiske rammen kunne legges frem evalueringen inntil to ganger i forbindelse med lanseringsseminar. Oppdragstaker må kunne presentere foreløpige resultater for Norsk kulturråds scenekunstutvalg i løpet av februar 2017.

Tidsramme

Evalueringsrapporten skal være ferdigstilt innen første kvartal 2017.

Litteraturliste

Arntzen, Knut Ove (2004). *Rom for en situasjonistisk kunst. Evaluering av Rom for kunst-programmet med vekt på noen utvalgte prosjekter*. Rapport nr. 32. Oslo: Morsk kulturråd.

Berg, I.T, Høyland, E og Leinslie, E. (2007). *Scenekunst nå*. Oslo: Spartacus.

Brandser, G, Brekke, O.A, Homme, A og Nyrnes, A (2015). *Arena, kunst og sted. Norske kulturarenaer i møte med kunstens nye krav*. Oslo: Norsk kulturråd.

Brandser, G, Brekke, O.A og Homme, A (2015). *Arena, kunst og sted. Resultater fra undersøkelsen «Kunst Kultur Arena»*. Oslo: Norsk kulturråd.

Bråthen, T.R. (2007). – *ta dans på ordet! Finansiering og utvikling av dansekunst i Norge*. Rapport. Oslo: Norske dansekunstnere.

Fieldseth, Melanie (2015). *Fri scenekunst i praksis. Utviklingen av fri scenekunst i Norge på 2000-tallet*. Bergen: Fagbokforlaget.

Graffer, S og Sekkelsten, Å (2014). *Scenekunsten og de unge. En antologi fra Scenekunstbruket*. Oslo: Vidarforlaget.

Hylland, O.M., Kleppe, B. og Mangset, P. (2010). *Frihet og forutsigbarhet. En evaluering av basisfinansieringsordningen for fri scenekunst*. Oslo: Norsk kulturråd.

Kulturdepartementet. (2013) *Dans i hele landet. Status, utfordringer og strategier for videre utvikling av profesjonell dans i Norge*. Oslo: Kulturdepartementet.

Lehmann, H-T. (2006). *Post-Dramatic Theatre*. Abingdon: Routledge.

Lenslie, E (2010). *Norwegian Avant-Garde Theatre*. Oslo: Danse- og teatersentrum.

NOU 2002: 8. *Etter alle kunstens regler – en utredning om norsk scenekunst*. Oslo: Kultur- og kirke departementet.

NOU 2013: 4. *Kulturutredningen 2014*. Oslo: Kulturdepartementet

Skarstein, Vigdis Moe. (2015). *Kunstens autonomi og kunstens økonomi*. Oslo: Kulturdepartementet